

Generalinis advokatas N. Wahl mano, kad *Intel* apeliacinis skundas dėl 1,06 mlrd. EUR baudos už piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi turi būti pripažintas pagrįstu

Byla turėtų būti grąžinta Bendrajam Teismui nagrinėti iš naujo

2009 m. gegužės 13 d. sprendimu¹ Komisija skyrė 1,06 mlrd. EUR baudą *Intel*, JAV įsteigta mikrolustų gamintojai už piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi x86 architektūros² centrinių procesorių (anglų k. *central processing units*, CPU)³ rinkoje, pažeidžiant ES ir Europos ekonominės erdvės (EEE) konkurencijos taisykles. Be to, Komisija nurodė *Intel* nedelsiant nutraukti šį pažeidimą, jei ji to dar nepadariusi.

Komisijos nuomone, *Intel* piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi pasaulinėje CPU x86 rinkoje nuo 2002 m. spalio mėn. iki 2007 m. gruodžio mėn., įgyvendindama strategiją, kuria siekta išstumti konkurentę *Advanced Micro Devices Inc.* (AMD)⁴ iš rinkos.

Komisija nusprendė, kad *Intel* turėjo dominuojančią padėtį, nes jai priklausė apie 70% ar daugiau rinkos, o konkurentams buvo labai sunku patekti į rinką ir plėstis joje dėl nesusigrąžinamų investicijų į mokslo tyrimus ir plėtrą, intelektinę nuosavybę ir gamybos įrenginius.

Komisijos nuomone⁵, piktnaudžiavimas pasireiškė įvairiomis priemonėmis, kurias *Intel* nustatė savo klientams (kompiuterių gamintojams) ir Europos mikroelektronikos įrenginių mažmenininkei *Media-Saturn-Holding*.

Taigi *Intel* suteikė nuolaidas keturiems dideliems kompiuterių gamintojams (*Dell*, *Lenovo*, HP ir NEC) su sąlyga, kad jie pirs iš *Intel* visus arba beveik visus savo gaminamoje įrangoje naudojamus CPU x86. Taip pat *Intel* numatė atlikti mokėjimus *Media-Saturn*, su sąlyga, kad ši parduos kompiuterius tik su *Intel* CPU x86. Komisijos nuomone minėtos nuolaidos ir mokėjimai skatino pirmiau minėtų keturių gamintojų ir *Media-Saturn* lojalumą, ir todėl labai sumažėjo *Intel* konkurentų gebėjimas konkuruoti, pagrįstas jų CPU x86 pranašumais. Dėl *Intel* antikonkurencinio elgesio sumažėjo pasiūla vartotojams ir paskatos diegti inovacijas.

Remdamasi 2006 gairėmis Komisija *Intel* skyrė 1,06 mlrd. EUR baudą. Dėl šio Komisijos sprendimo *Intel* Bendrajame Teisme pateikė ieškinį, prašydama panaikinti minėtą sprendimą ar bent iš esmės sumažinti baudą⁶.

¹ Sprendimo santrauka buvo paskelbta 2009 m. rugsėjo 22 d. *Oficialiajame leidinyje* C 227 p.13. Taip pat žr. 2009 m. gegužės 13 d. Komisijos pranešimą spaudai [IP/09/745](#) ir 2009 m. rugsėjo 21 d. [MEMO/09/400](#).

² CPU yra naudojami kompiuteriuose ir juos galima skirstyti į dvi kategorijas, konkrečiai CPU x86 ir kitos architektūros CPU. x86 architektūra yra *Intel* sukurtas jos gaminamų CPU standartas. Ji leidžia veikti ir *Windows*, ir *Linux* operacinei sistemai. *Windows* iš esmės susieta su x86 komandų rinkiniu.

³ CPU yra esminis bet kurio kompiuterio komponentas tiek kalbant apie bendrą našumą, tiek apie sistemos kainą. Dažnai jis apibūdinamas kaip kompiuterio „smegenys“. Norint pagaminti mikroprocesorius reikia brangių technologijų.

⁴ Iki 2000 m. buvo keli CPU x86 gamintojai. Tačiau nuo to laiko daugelis jų pasitraukė iš rinkos.

⁵ Komisijos nuomone, aptariamas piktnaudžiavimas sudarė „vieną ir tęstinį pažeidimą“.

⁶ Ši suma buvo nustatyta remiantis *Intel* sąskaitose EEE rinkoje įsisteigusioms įmonėms nurodyta CPU x86 pardavimų verte per paskutinius pažeidimo metus (3 876 827 021 EUR 2007 m.). Tada Komisija nustatė šios vertės dalį

2014 m. birželio 12 d.⁷ Bendrasis Teismas atmetė visą *Intel* ieškinį.

Intel dėl Bendrojo Teismo sprendimo pateikė apeliacinį skundą, grįsdama jį teisės klaidomis (i) nuolaidas teisiškai apibūdinant kaip „nuolaidos už išimtinumą“, (ii) 2006 m. ir 2007 m. nustatant pažeidimą ir vertinant rinkos aprėpties reikšmę, (iii) tam tikrus susitarimus dėl nuolaidų, kurie apėmė tik nedaugelį kliento pirkimų, kvalifikuojant kaip „nuolaidas už išimtinumą“, (iv) aiškinant ES teisę dėl pareigos įrašyti pokalbį tarp Komisijos ir vieno iš aukščiausio lygio vykdomųjų *Dell* darbuotojų, nebuvimo, (v) dėl Komisijos kompetencijos nagrinėti Kinijoje sudarytus *Intel* susitarimus su *Lenovo* ir (vi) dėl baudos sumos ir 2006 m. gairių dėl baudų nustatymo taikymo atgaline data.

Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo Generalinis advokatas Nils Wahl šiandien paskelbtoje išvadoje nurodo, kad Bendrasis Teismas konstatavo, jog *Dell*, HP, NEC ir *Lenovo* suteiktos nuolaidos yra „nuolaidos už išimtinumą“, ir todėl jo nuomone nebūtina nagrinėti tokių nuolaidų galimybės apriboti konkurenciją.

Generalinis advokatas primena iš Teisingumo Teismo praktikos išplaukiantį principą dėl galimo piktnaudžiaujamojo lojalumo nuolaidų pobūdžio, tačiau pažymi, kad savo praktikoje Teisingumo Teismas nuolat atsižvelgė į „visas aplinkybes“ tikrindamas, ar skundžiamas elgesys yra piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi. Skundžiamo elgesio konteksto analizės tikslas – įsitikinti, kad įmonės piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi nustatytas pagal reikiamą teisinį standartą. Antraip elgesiui, kuris kartais tiesiog negali apriboti konkurencijos, būtų pritaikytas visiškas draudimas. Kiltų rizika, kad toks visiškas draudimas aprėptų ir konkurenciją skatinantį elgesį ir už jį būtų baudžiama.

Todėl Generalinis advokatas mano, kad **Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą konstatuodamas, kad „nuolaidas už išimtinumą“ yra atskira unikali nuolaidų kategorija, dėl kurios, norint nustatyti, ar skundžiamas elgesys yra piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi, nereikia atsižvelgti į visas aplinkybes.**

Be to, Generalinis advokatas nurodo, kad **Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą papildomame galimybės riboti konkurenciją vertinime**, nes atsižvelgdamas į visas aplinkybes neįsitikino, ar apeliančios siūlomos nuolaidos ir mokėjimai turėjo tikėtiną antikonkurencinio apribojimo poveikį.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo Generalinis advokatas primena, kad Bendrasis Teismas nusprendė, jog to pakanka apskritai vertinant vidutinę apribotą rinkos dalį per 2002–2007 m. laikotarpį. Todėl, jo nuomone, nesvarbu, kad 2006 ir 2007 m. rinkos aprėptis buvo gerokai mažesnė.

Generalinis advokatas mano, kad taip vertindamas **Bendrasis Teismas atsisakė „pakankamos rinkos aprėpties“ kriterijaus, todėl nepatikrino, ar nagrinėjamu elgesiu galėjo būti ribojama konkurencija 2006 m. ir 2007m. Jeigu jis būtų tai patikrinęs, būtų turėjęs nuspręsti, jog tokia maža apribota rinkos dalis neleidžia daryti jokios išvados siekiant nustatyti konkurencijos ribojimą**, ir šios problemos negalima išspręsti pritaikant „vieno ir tęstinio pažeidimo“ sąvoką. Generalinis advokatas tvirtina, kad kiekvienas veiksmas savaime taip pat turi būti pažeidimas. Todėl Generalinis advokatas siūlo pripažinti pagrįstu apeliacinio skundo antrąjį pagrindą.

Dėl apeliacinio skundo trečiojo pagrindo Generalinis advokatas pakartoja savo nuomonę, kad nėra atskiros „nuolaidų už išimtinumą“ kategorijos. Vis dėlto jei Teisingumo Teismas nepritartų šiam aiškinimui, Generalinis advokatas mano, kad šis apeliacinio skundo pagrindas turi būti pripažintas pagrįstu, nes „nuolaidos už išimtinumą“ klientui suteikiamos tik jei jis perka „visą arba didelę dalį“ jam reikalingos produkcijos iš dominuojančią padėti užimančios įmonės, o šioje byloje taip nėra. HP ir *Lenovo* vis tiek galėjo pirkti reikšmingą CPU x86 kiekį iš AMD.

atsižvelgdama į pažeidimo sunkumą (5% iš galimų 30%) ir padaugino iš tiek metų, kiek buvo daromas pažeidimas (penkeri metai ir trys mėnesiai lėmė 5.5 dauginimo koeficientą).

⁷ Byla [T-286/09](#), žr. taip pat pranešimą spaudai Nr. [82/14](#)

Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo Generalinis advokatas nurodo, jog ES teisė reikalauja, kad Komisija įrašytų pokalbius ir taip užtikrintų, kad įmonės, įtariamoms ES konkurencijos taisyklių pažeidimu, galėtų pasirūpinti savo gynyba, o ES teismai galėtų patikrinti, ar Komisija naudojo savo įgaliojimus pagal teisės aktus. Dėl šių priežasčių jis mano, kad **Bendrasis Teismas suklydo konstatuodamas, jog Komisija nepažeidė ES teisės neorganizavusi susitikimo ir tinkamai jo neįrašiusi, kaip reikalaujama pagal taikytas teisės nuostatas.** Iš tikrųjų Generalinis advokatas nesutinka, kad tokį procesinį pažeidimą vėliau būtų galima ištaisyti Komisijos vidaus raštu, nes tokia rašte neįtvirtinta Komisijos pokalbio su vienu iš aukščiausio lygio vykdomųjų *Dell* darbuotojų esmė. Todėl Generalinis advokatas mano, kad apeliacinio skundo ketvirtasis pagrindas taip pat turi būti pripažintas pagrįstu.

Dėl apeliacinio skundo penktojo pagrindo ir klausimo, ar pagal tarptautinę teisę Komisija turėjo kompetenciją pradėti bylą prieš *Intel* dėl jos antikonkurencinio elgesio, Generalinis advokatas nėra įsitikinęs, kad *Intel* nurodomas piktnaudžiavimas gali būti laikomas įgyvendintu EEE. Jo nuomone **Bendrasis Teismas neišsiaiškino, ar tam tikri susitarimai tarp *Intel* ir *Lenovo* turi iš karto atsirandantį, esminį ir numatomą antikonkurencinį poveikį EEE,** ir todėl padarė klaidą taikydamas įgyvendinimo kriterijų ir „apibrėžto“ poveikio kriterijų, kad atmestų *Intel* argumentus dėl Komisijos kompetencijos neturėjimo.

Galiausiai dėl skirtos baudos Generalinis advokatas mano, kad **vien dėl to, jog skirta bauda tuo metu buvo rekordinė, jos negalima vertinti kaip neproporcingos, o *Intel* nenurodė jokios Bendrojo Teismo padarytos klaidos, kuri leistų Teisingumo Teismui įvertinti baudos proporcingumą.**

Dėl 2006 m. Komisijos baudų skyrimo gairių taikymo atgaline data elgesiui, kuris iš dalies prasidėjo dar prieš tų gairių priėmimą, Generalinis advokatas mano, kad Komisijos diskrecijos skirti baudą už ES konkurencijos taisyklių pažeidimą ribas nustato ES teisės aktai, o ne baudų skyrimo gairės. **Kadangi skirta bauda neviršija teisės aktuose nustatytų ribų, *Intel* iš esmės negali pagrįstai remtis grįžtamosios galios nebuvimo principu, kad užginčytų skirtą baudą.**

Kadangi apeliacinio skundo pirmasis – penktasis pagrindai turėtų būti pripažinti pagrįstais, Generalinis advokatas nurodo, kad **Bendrojo Teismo sprendimas turėtų būti panaikintas.** Vis dėlto **Generalinis advokatas mano, kad byla turi būti grąžinta Bendrajam Teismui nagrinėti iš naujo, kad šis įvertintų visas bylos aplinkybes** ir atitinkamai tikrąjį ar galimą *Intel* elgesio poveikį konkurencijai vidaus rinkoje. Tam reikia išnagrinėti faktines aplinkybes, o tai geriau atliktų Bendrasis Teismas.

PASTABA: Generalinio advokato išvada nėra privaloma Teisingumo Teismui. Būdami visiškai nepriklausomi, generaliniai advokatai siūlo Teisingumo Teismui teisinį bylos, už kurią jie atsakingi, išsprendimo būdą. Teisingumo Teismo teisėjai pradeda pasitarimus šioje byloje. Sprendimas bus priimtas vėliau.

PASTBA: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas išvados tekstas](#) nuo jos perskaitymo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš išvados skaitymo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106